

№ 24/1965.

LAGUTSKOTTETS betänkande № 24/1965 i anledning av landskapsstyrelsens framställning till Ålands landsting med förslag till landskapslag om lotterier. (№ 37/1965).

Förenämnda framställning, varöver landstinget inbegärt lagutskottets utlåtande, har utskottet behandlat och får för landstinget vördsammast framhålla följande:

Såsom landskapsstyrelsen framhåller i sin allmänna motivering faller lotterilagstiftningen inom det lagstiftningsområde, som angår upprätthållandet av allmän ordning och säkerhet. Detta lagstiftningsgebit underlyder enligt 13 § 1 mom. 12 punkten i självstyrelselagen landskapets lagstiftningsbehörighet, med undantag likväl av ordningsmaktens verksamhet till tryggande av statens säkerhet ävensom polisuppgifterna på de områden, för vilka rikets lagstiftning skall gälla även på Åland. Denna uppfattning gällde redan enligt 1920 års självstyrelselag, under vars giltighetstid landskapets nu gällande lag angående offentliga lotterier stiftades, och mot landstingets allmänna lagstiftningsbehörighet synes därför inga invändningar kunna göras.

Emellertid gäller inom landskapsförvaltningen även överenskommelseförordningen om polisväsendet av den 15 juni 1961 (18/61), enligt vars 14 § 2 mom. punkt 5) det ankommer på landskapsstyrelsen att i samråd med landshövdingen meddela tillstånd till lotterier och penninginsamlingar inom landskapet, för så vitt sådant icke ankommer på ministeriet för inrikesärendena, samt övervaka desamma. Sagda överenskommelseförordning har icke berörts i framställningens motivering. Enligt vad utskottet inhämtat av lagberedningssekreteraren Rolf Sundman beror detta likväl icke på förbiseende, utan landskapsstyrelsen har utgått ifrån att nämnda förvaltningsuppgift särskilt skall regleras i den landskapsförordning angående verkställighet och tillämpning av lagen, som förutsättes i förslaget § 8. Enligt utskottets uppfattning är det likväl sak enligt, att förhållandet omnämnes redan i lagtexten.

I motiveringen till framställningen beröres särskilt de straffrättsliga bestämmelserna i samband med lotterilagen. Därvid har landskapsstyrelsen stannat för att införa samma stadganden, som intagits i rikets lotterilag. Man kunde även tänka sig ett allmänt stadgande, som hänvisar till att rikets gällande straffbestämmelser skola tillämpas, på det att landskapslagen, ifall rikets lag i detta avseende ändras, icke skall behöva undergå ändring eller för att osäkerhet ej må bliva rådande därom, huruvida rikets eller landskapets straffbestämmelser skola tillämpas efter sådan lagändring. Utskottet har dock omfattat landskapsstyrelsens

förslag, som har stöd i självstyrelselagens 14 § mom. 4, enär lagen därigenom vinner i överskådlighet.

Rätten att föranstalta lotterier har utsträckts även till självständig stiftelse eller annat samfund, som verkar för välgörenhet eller annat ideellt ändamål. Detta har sin motsvarighet i rikets lag, medan dennas stadganden om penninglotteri och tillstånd att anordna vadhållning vid idrottstävlingar och hästtävlingar icke recipierats i landskapslagen.

Slutstadgandet har ändrats i överensstämmelse med den upphävda lagens rubricering i författningssamlingen.

Utskottet, som finner revisionsförslaget önskvärt och behövligt, får emellertid framställa följande ändringsförslag.

1 § mom. 2. Emedan landskapsstyrelsen i sin framställning № 39/1965 angående ändring av landskapslagen om utverkande av tillstånd till föranstaltande av vissa nöjen samt hållande av spelautomat och penningautomat uti § 1 hänvisat till lotterilagen, har en komplettering införts i detta moment. Sålunda har satsen "hållande av spelautomater och andra spelanordningar" ändrats till "hållande av spel- och penningautomater samt andra spelanordningar", varigenom hänvisningen erhållit täckning i lagtexten.

2 § mom. 2. Förslagets ordalydelse skiljer sig från ordalydelsen i rikets lag, i det att lotternas sammanlagda försäljningspris bestämts i siffror till högst 500 mark, för att lotteriet skall kunna föranstaltas utan tillstånd, medan rikslagen talar om lotteri, där lotternas sammanlagda försäljningspris är ringa. Ehuru förslagets innebörd icke är annan än rikslagens, har utskottet föredragit rikslagens formulering och ändrat förslaget i enlighet därmed. Fixerat belopp kan möjligen nämnas i verkställighetsförordningen. Förövrigt kan den lättnad, som momentet avser att införa, hälsas med tillfredsställelse, ty utan tvivel är det ämbetsmaskineri, som hittills satts i gång för varje mindre föreningslotteri, alltför omständligt.

Ett nytt mom. 3 har införts i anslutning till vad utskottet tidigare anfört ifråga om landshövdingens medverkan vid beviljandet av lotteritillstånd, avfattat i enlighet med 14 § 2 mom. punkt 5) i överenskommelseförordningen om polisväsendet.

Då lagförslaget i övrigt icke giver anledning till anmärkningar eller ändringsförslag, föreslår utskottet vördsammast,

att landstinget ville antaga lagförslaget,
dock sålunda, att nedannämnda lagrum och slutstadgandet erhålla följande lydelse:

1 § mom. 2. Vad i denna lag stadgas om lotteri, gäller såväl varu- och penninglotteri som vadhållning och annan sådan verksamhet, där åt den, som mot betalning deltagar däri, utlovas genom utlottning eller annan av slumpen beroende förrättning utfallande vinst, så ock hållande av spel- och penningautomater samt andra spelanordningar mot betalning till allmänhetens begagnande sålunda, att åt spelaren såsom vinst kan utfalla penningar eller spelmarker, som kunna växlas till penningar eller varor.

2 § mom. 2. I 1 mom. avsedd förening, stiftelse och samfund må även utan tillstånd av landskapsstyrelsen anordna dylikt lotteri, där det med hänsyn till lotternas sammanräknade försäljningspris bör anses ringa, om lottförsäljningen, utlottningen och utdelningen av vinsterna sker vid samma tillfälle. Anordnande av dylikt lotteri är likväl icke tillåtet vid tillställning, som föranstaltas i handelsrörelse eller affärsbyrå under dess egentliga öppethållningstid.

2 § mom. 3. Angående landskapsstyrelsens skyldighet att i samråd med landshövdingen meddela tillstånd till lotterier är särskilt stadgat.

Slutstadgandet. Denna lag träder i kraft den 1 juli 1966 och genom densamma upphäves landskapslagen den 5 juli 1950 angående offentliga lotterier i landskapet Åland (24/50).

Mariehamn den 23 november 1965.

På lagutskottets vägnar:

Jan Erik Eriksson
ordförande.

./.. Axel Kuffschinoff
sekreterare.

Närvarande i utskottet: Jan Erik Eriksson, ordförande, Eliel Persson, Gustaf Jansson, Annemi Dahlblom och Nils Dahlman.